

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 43/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. V. V., B., zastúpeného advokátkou JUDr. Z. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžso 3/2011 z 25. augusta 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. V. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. decembra 2011 doručená sťažnosť MUDr. V. V., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Z. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Sžso 3/2011 z 25. augusta 2011.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

„Dňa 16. 10. 2008 vydal B. rozhodnutie č. 5942/2008/ODDZ-007, ktorým sťažovateľovi uložil pokutu vo výške 1.659,70 €, na tom skutkovom základe, že od poistencov vyberal úhradu za zdravotnú starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti úplne alebo čiastočne uhrádzané na základe verejného zdravotného poistenia.

Voči predmetnému rozhodnutiu podal sťažovateľ v zákonnej lehote, dňa 29. 10. 2008 odvolanie. O odvolaní rozhodoval nadriadený orgán, Ministerstvo zdravotníctva SR.

Odvolací orgán rozhodnutím č. 06154-3/2009-OP/Š/, zo dňa 16. 02. 2009, napadnuté rozhodnutie prvostupňového orgánu zmenil a nahradil ho vlastným. Sťažovateľovi uložil pokutu vo výške 1.493,50 € v zmysle § 82 ods. 1 písm. d.) v spojení s § 79 ods. 1 písm. a.) z. č. 578/2007 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve za porušenie § 44 ods. 1 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Dňa 30. 03. 2009 bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručená žaloba na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 06154-3/2009-OP/Š/, zo dňa 16. 02. 2009. Najvyšší súd SR, dňa 21. 04. 2009, z dôvodu nepríslušnosti uznesením postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave, aby tento vo veci konal a rozhodol.

Krajský súd v Bratislave dňa 14. 10. 2010 vydal vo veci rozsudok, sp. zn. 1 S 101/2009, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie Ministerstva zdravotníctva SR č. 06154-3/2009-OP/Š zo dňa 16. 02. 2009 v spojení s rozhodnutím B. č. 5942/2008/ODDZ-007 zo dňa 16. 10. 2008, zrušené, vec bola vrátená Ministerstvu zdravotníctva SR na ďalšie konanie a rozhodol o trovách konania.

Voči predmetnému súdnemu rozhodnutiu podalo Ministerstvo zdravotníctva SR v zákonnej lehote odvolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky o podanom odvolaní rozhodol tak, že vlastným rozsudkom sp. zn. 7Sžso3/2011, zo dňa 25. 08. 2011, rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1 S/101/2009-26, zo dňa 14. 10. 2010 zmenil, žalobu sťažovateľa zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.“

V súvislosti s rozhodovaním najvyššieho súdu uvádza:

„Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžo3/2011, zo dňa 25. 08. 2011, došlo k porušeniu práva sťažovateľa na podnikanie vyplývajúceho z čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čo malo za následok rapidnú zmenu jeho ekonomickej situácie, v dôsledku ktorej musel sťažovateľ zmeniť miesto výkonu privátnej praxe. Sťažovateľ je evidovaný na zozname pokutovaných lekárov na internetovom portáli B., čím značne utrpelo najmä meno a dobrá povesť sťažovateľa.

Predmetné rozhodnutie malo za následok aj stratu akreditácie udeľovaných Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky na ďalšie vzdelávanie lekárov a psychologov. Táto skutočnosť spôsobila nielen výpadok príjmu sťažovateľa z uvedených výučbových procesov, ale najmä stratu akademickej prestíže. Sťažovateľ v období pred vydaním rozhodnutia viedol jediné akreditované ambulantné psychiatrické zariadenie v celej Slovenskej republike, ktorého výkon však bol viazaný na adresu a priestory uvedeného zariadenia. Zmenou výkonu privátnej praxe nebolo možné uvedené zariadenie viac prevádzkovať.

K zásahu do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva na podnikanie došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci, spočívajúcej v nesprávnej interpretácii ust. § 44 ods. 1 z. č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v spojení s nariadením vlády č. 722/2004 o výške úhrady poistenca za služby spojené s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

Sťažovateľ má za to, že uhrádzanie príplatku za komfort a sankčného poplatku nemožno považovať za poskytovanie zdravotnej starostlivosti a ani za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti hradené verejným poistením, nakoľko tieto sú presne a taxatívne vymenované v zákone č. 577/2004 Z. z. a v z. č. 576/2004 Z. z.

Z obsahu Dohody o poskytovaní odbornej psychiatrickej starostlivosti, uzatvorenej medzi držiteľom povolenia a pacientom, jasne, určite a zrozumiteľne vyplýva, že odplatné zabezpečenie komfortnej prevádzky psychiatrickej ambulancie a sankčný poplatok za porušenie povinností zo strany pacienta nespadá pod poskytovanie zdravotnej starostlivosti hradenej verejným zdravotným poistením. Jedná sa o samostatné kategórie spoplatnené v zmysle cenníka verejne prístupného.“

Sťažovateľ je toho názoru, že „k porušeniu jeho základného práva na vykonávanie podnikateľskej činnosti došlo zavinením samotného Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý ako odvolací orgán rozsudkom sp. zn. 7Sžo3/2011, zo dňa 25. 08. 2011, zmenil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave a to v tom smere, že žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal ochrany svojich práv, zamietol. Voči uvedenému Rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý vo veci rozhodoval ako odvolací orgán, nie je možné podať riadny ani mimoriadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky bez dostatočného dôvodu zasiahol do právnej istoty sťažovateľa, ktorý si svoju podnikateľskú činnosť slobodne vybral za účelom dosiahnutia zisku a investoval značné finančné prostriedky, aby uvedenú činnosť mohol prakticky vykonávať.

Skutočnosť, že prvostupňový Krajský súd v Bratislave rozsudkom žalobe sťažovateľa v plnom rozsahu vyhovel a stotožnil sa so stanoviskom sťažovateľa, že Dohoda o poskytovaní odbornej psychiatrickej starostlivosti je platná, svedčí o tom, že prvostupňový súd sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré následne aj správne právne posúdil.

Sťažovateľ podanou ústavnou sťažnosťou sa nedomáha reparácie uloženej sankcie, ktorú uhradil okamihom doručenia rozsudku Najvyššieho súdu SR, ktorým bola jeho žaloba zamietnutá.

Jeho primárnym záujmom je dosiahnutie súdnej ochrany ústavného práva na podnikanie, rovnosti možností pri výkone licencovanej zdravotnej starostlivosti v privátnom zdravotníckom zariadení.“.

Argumentuje tým, že „Právo podnikat' je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia. Toto právo sa priznáva každej osobe. Prostredníctvom práva na podnikanie sa zaručuje možnosť vykonávať hospodársku činnosť tam, kde existuje ekonomická konkurencia, ako aj tam, kde ekonomická konkurencia neexistuje. Súčasťou takto poskytnutej záruky nie je ochrana podnikateľa pred vstupom konkurenta do zvolenej hospodárskej činnosti ani záruka, že podnikateľ bude mať úspech vo svojej činnosti.

Právo podnikat' sa v súkromnom záujme chráni ako spôsob obživy jednotlivca. Zároveň sa ním zabezpečuje verejný záujem na rozvoji podnikania ako dôležitého prvku trhového hospodárstva. Toto právo sa priznáva osobám ako právny prostriedok rozvoja trhovej ekonomiky.

Právo podnikat' zaručuje možnosť každému uchádzať sa o dosiahnutie úspechu svojho podnikania, za splnenia zákonom predpísaných podmienok. V prípade sťažovateľa sa jedná o špecifické, osobitné podmienky vyplývajúce z príslušných právnych noriem upravujúcich prevádzkovanie privátnych zariadení poskytujúcich zdravotnú starostlivosť.“

V nadväznosti na uvedené žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Sžo/3/2011, zo dňa 25. 08. 2011 bolo porušené právo sťažovateľa MUDr. V. V., bytom B. zakotvené v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Sžo/3/2011, zo dňa 25. 08. 2011 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. V. V., bytom B. priznáva finančné zadostučinenie v sume 3.300 € (slovom trinásťtisíc tristo eur), ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť k jeho rukám v lehote do dvoch mesiacoch odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť V. V. trovy právneho zastúpenia v sume 261,82 € (dva úkony právnej pomoci, prevzatie a príprava zastúpenia á 123,50 €, spísanie sťažnosti a jej podanie á 123,50 €, 2 x režijný paušál 7,41 €) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Z. B., B., vedený v T., a. s., do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžso/3/2011 z 25. augusta 2011, ktorým najvyšší súd vyhovel odvolaniu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, žalobu sťažovateľa zamietol a účastníkom konania nepriznal náhradu trov.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 35 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že porušenie základného práva priznaného týmto článkom nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc (I. ÚS 44/03).

O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať v zásade len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07), čo sa v danom prípade podľa názoru ústavného súdu nestalo.

Sťažovateľ však porušenie ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy nenamietal, čo bolo dôvodom na odmietnutie jeho sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukázal len na to, že najvyšší súd rozhodol „*bez dostatočného dôvodu*“, pričom tieto dôvody bližšie nekonkretizoval, či ide o dôvody hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, a ani k sťažnosti nepriložil napadnutý rozsudok najvyššieho súdu.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ k sťažnosti nepriložil napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, nesplnil ani zákonom ustanovenú obligatórnu náležitosť sťažnosti podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde, čo zakladá ďalší dôvod na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Ústavný súd nad rámec svojho rozhodnutia o odmietnutí sťažnosti poukazuje na to, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom - advokátkou. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti

sťažnosti (§ 20 a § 50 zákona o ústavnom súde), ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010). Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd prerokoval sťažnosť len v rozsahu namietaného porušenia tých práv, ktorých vyslovenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2012